

Alleen classificatie valt nog tegen in grote groep vleesvarkens

Tekst en beeld: René Stevens

Nicky Sanders verbouwde zijn zeugenstal tot stal voor grote groepen vleesvarkens. Inmiddels is hij de tweede ronde aan het afleveren en is Sanders in grote lijnen tevreden met het systeem. Het managen van grote groepen gaat goed en de technische resultaten vallen hem niet tegen. Wat wel opvalt zijn de, ondanks onbeperkte voeding, gemiddeld lagere voeropname en lagere classificatie met meer variatie. Met aanpassingen van de voerbakken hoopt hij dat probleem te tackelen. De varkenshouder heeft zoveel vertrouwen in het systeem dat hij zijn nieuwe stal voor 3.200 vleesvarkens ook helemaal gaat uitvoeren met grote groepen.

Zonder het zelf te weten wordt het gedrag van de vleesvarkens op het bedrijf van Nicky Sanders regelmatig op de voet gevolgd. De stal is namelijk één van de zichtstallen die Nederland rijk is en een van de weinige stallen waar burgers vleesvarkens vanachter het glas kunnen zien. Het is een mooi plaatje: vleesvarkens die lekker liggen of op hun gemak richting de voerbakken lopen. Sanders heeft in verband met de ComfortClass diverse extra's geïnstalleerd, zoals een wroetbak en strobak. Ook is er opvallend veel licht in de stal.

Het meest opvallende aan de stal is dat het op het eerste oog lijkt op groepshuisvesting voor dragende zeugen. Maar in plaats van voerstations gaan varkens door een selectiepoort met automatische weegschaal. Sanders

Het poortje waarlangs de varkens de voerruimte verlaten moet zodanig zijn dat de varkens er niet mee spelen en er zeker geen varken terug kan lopen.

In een grote groep houdt Nicky Sanders 320 vleesvarkens. Het systeem bevalt zo goed dat hij zijn nieuwe stal ook met grote groepen gaat uitvoeren.

is enkele jaren geleden geïnteresseerd geraakt in het houden van varkens in grote groepen en draaide mee in een netwerkgroep over deze voor Nederland nieuwe manier van varkens houden. "Het systeem stond me aan. De vleesvarkenshouderij is de afgelopen jaren nauwelijks veranderd en ik zag in dit systeem wel voordelen." Het welzijn van de varkens lijkt een belangrijk verschil, evenals het verkrijgen van meer managementinformatie door wegingen van de varkens. Ook de lagere bouwkosten van naar schatting 100 euro per plaats vond de ondernemer wel interessant. Het ontbrak echter nog aan betrouwbare informatie over de gevolgen van grote groepen op de technische resultaten. "We gaan uit van een financieel voordeel van 9 tot 11 euro per plaats per jaar, mits de technische resultaten gelijk kunnen blijven." Of dat hem lukt zal de komende tijd moeten blijken.

Leefruimte gescheiden

In Nederland wordt tot nu toe sporadisch voor

grote groepen gebouwd. De systemen voor grote groepen die in Nederland bekend zijn, hebben een groeps grootte tot 300 varkens. Vergeleken met systemen in de VS en in Canada is dat weinig. Daar worden vaak meer dan 500 varkens in één groep gehouden. Een dergelijk systeem, Pro Sort, heeft Sanders

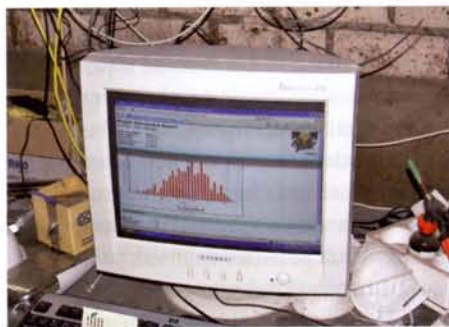
De lucht komt via automatisch gestuurde ventielen rechtstreeks van buiten. Ook tijdens koude nachten blijft de binnentemperatuur acceptabel.

In de huidige opstelling is er per 10 varkens een voerbak aanwezig. Sanders gaat proberen of 8 varkens per bak beter is voor de voeropname en classificatie.

geïnstalleerd. Net als bij andere systemen voor grote groepen is de leefruimte van de vreetruimtes gescheiden door een sluis met een weegschaal. In dit systeem passeren de varkens vier tot zes keer per dag de sorteerder. Na de weging gaat een poort open, waarna het varken naar de geselecteerde vreetruimte loopt. Een belangrijke succesfactor is om te voorkomen dat varkens via de uitgang van de voerruimte teruglopen. Het systeem van Sanders is uitgevoerd met 'one-way-gates' met spijlen die maar langs één kant zijn te openen. "Een voordeel is dat varkens er niet mee gaan spelen. Alleen als ze klein zijn schiet er soms een big terug, maar anders eigenlijk nooit."

De vreetruimte is afhankelijk van het ingestelde gewicht. De computer herberekent telkens de exacte verdeling van de groep, waardoor de groepen qua omvang altijd even groot blijven. De lichte varkens krijgen een ander rantsoen dan de zwaardere varkens. Het idee achter de drie voersoorten is dat de lichte varkens het gewichtsverschil met hun zware collega's gedurende de mestperiode inlopen. In de vreetruimte vreten de varkens onbeperkt voer uit een groepsfeeder. Het tweede bruikbare moment van de

Via het bijgeleverde programma krijgt Sanders dagelijks informatie over de groei-ontwikkeling van de varkens. Op basis daarvan maakt het programma een afleverprognose.

sorteerunit is tijdens het afleveren. De varkenshouder kan het gewicht instellen, waarna alle slachtrijpe varkens automatisch klaar worden gezet voor levering. Door het meten van het aantal passages door de sorteerder krijgt Sanders extra managementinformatie in handen, met name over de gezondheidstoestand van de varkens.

Voeropname is lager

Inmiddels heeft Sanders één ronde afgeleverd en is een deel van de tweede ronde naar de slachterij. Uit deze eerste resultaten blijkt de groei bovengemiddeld en de uitval een stuk lager. Sanders kan vergelijken omdat hij in een andere stal biggen van dezelfde kruising heeft liggen. Opvallend is dat de voeropname achterblijft, wat resulteert in een goede voerconversie. Mogelijk heeft het te maken met het feit dat de varkens gemiddeld verder moeten lopen tot de voerbak en ze meer afleiding hebben. De classificatie van de eerste geslachte varkens valt echter tegen; gemiddeld een procentpunt lager en meer spreiding. "We kijken met de Amerikaanse leverancier wat de oorzaak kan zijn. Mogelijk heeft het te maken met te weinig voerplaatsen." In de opzet van het systeem is gerekend met 10 varkens per voerbak, maar mogelijk is dat toch te krap." Als experiment plaatsen de Amerikanen twee nieuwe voerbakken met gescheiden droog- en brijvoeropname. De twee bakken die overblijven gaan naar de andere afdeling, zodat daar minder varkens per bak komen te staan.

Varkens zijn socialer

Het werken met grote groepen bevalt de varkenshouder goed. De varkens zijn volgens Sanders socialer en aan mensen gewend. De controle is daarom niet lastig. "Hoe ouder ze worden, hoe meer ze zich gaan gedragen als zeugen in groepshuisvesting", aldus de varkenshouder. Het bevuilen van hokken valt tot nu toe mee. In deze stal is de dichte vloer nog voor 40% dicht; in de nieuwe stal mag hij als pilotbedrijf minder dichte vloeroppervlakte realiseren. Het laden of selecteren van de varkens kost nauwelijks tijd en gebeurt nauwkeurig: Sanders heeft een gemiddelde gewichtskorting van 0,2 cent, tegenover meer dan een cent voor gemiddelde bedrijven. De varkenshouder heeft in ieder geval zoveel vertrouwen in het systeem dat zijn nieuwe stal met 3.200 varkens ook met grote groepen wordt uitgevoerd. "Ik heb mooi proef kunnen draaien. Alles is nog niet bekend rondom het systeem maar ik heb er toch al ervaring mee opgedaan. Ik heb er voldoende vertrouwen in om er ook in de nieuwe stal in te investeren." ←

Nicky Sanders

Bedrijfsprofiel

Nicky Sanders (47) heeft in het Brabantse Den Dungen een varkensbedrijf met circa 1.300 vleesvarkens. Tot vorig jaar had hij een bedrijf met 135 zeugen en 700 vleesvarkens. Nadat de zeugen zijn vertrokken heeft hij de zeugenstal omgebouwd tot vleesvarkensstal met grote groepen. Daarnaast heeft hij een bedrijf dat fiets- en vaararrangementen in Den Bosch aanbiedt. Sanders kan burgers ontvangen in de zichtstal en is deelnemer aan het ComfortClass-project. De ondernemer heeft de vergunning in huis om een nieuwe stal te bouwen die plaats biedt aan 3.200 varkens. De nieuwe stal wordt volledig uitgevoerd met grote groepen varkens met 350 varkens per groep. ←

Bekijk het bedrijf van Nicky Sanders op Google Earth. Voer in de zoekbalk de volgende coördinaten in: 51 39' 4.62"N 5 22 50.47"E. De linker stal is de voormalige zeugenstal waar nu twee afdelingen met 320 vleesvarkens in grote groepen zitten. Deze stal is toegankelijk voor publiek via een skybox. Rechts van de rechter stal heeft Sanders de nieuwbouw van een nieuwe vleesvarkensstal voorzien.